

Fisheries Improvement Project – killiffik

Europami niuerfiusuni Kalaallit Nunaannit qalerallit piumaneqartorujussuupput. Ingammillu piumaneqarput sinerissamut qanittumi qalerallit tunisassiarineqartut. Niuerfippassuit annertusiartuinnartumik ujartugarivaat tunisassiat MsC-mik ilisarnaasigaasut. Taamaattumillu Sustainable Fisheries Greenland (SFG) /(Kalaallit Nunaanni Nungusaataanngitsumik Aalisarnermik ingerlatsineq) 2018-imí septemberimi aallartitsivoq taasamik Fisheries Improvement Project (FIP), anguniarlugu ukiut tulliuttut 2-3-t ingerlanerini sinerissamut qanittumi qaleralinniarnerup MSC-mit pappialalerneqarluni ingerlanneqalernissaa.

Ingerlanneqartup aallartinnerata aallaqqataani suliarineqarpoq nalunaarusiaq taaneqartoq MSC pre-assessment rapport, tamatumunngalu atatillugu sumiffinni assigiinngitsuni aalisartut ataatsimeeqatigineqarput. Ataatsimeeqatigieqinnerni FIP-mik ingerlatsineq ilisaritinneqarpoq suunersorlu nassuiardeqarluni aammal oqallisigineqarlutik assigiinngitsut aalisartut qaleralinniarnerminnut atatillugu kissaatigisaat. Ingerlanneqartummi iluatsilluarnissaannut pingaarluinnartuuvoq, sumiiffinni assigiinngitsuni aalisartuusut akuliutsinneqarlutik peqataatinneqalernissaat taamallu anguniakkap suuneranik ilisimaarinnilersinnissaat.

Killiffik apríl 2019

2018-imí novemberimi Upernivimmi Ilulissanilu aalisartut ataatsimeeqatigineqarput. Uummannamili aalisartunik ataatsimeeqateqarnissaq silap ajornera peqqutigalugu unitsinneqartariaqarsimavoq, 2019-imí ingerlanneqarumaarluni. 2018-imí decemberip qaammataagaa nalunaarusiaq MSC pre-assessment naammassineqarpoq. Nalunaarusiami erseqqissarneqarput, sutigut iliuuseqartoqartariaqartoq, anguniakkap aallartinneqarnissa pilertinnagu. Tamatumunngalu atatillugu ataaani sulisussusanik assigiinngitsunik pilersitsisoqarpoq, MSC-mit pappialalerneqarnissap tungaanut aporfiusinnaasunik qulaajaasussanik.

Aalisarnermi anguniarneqartut

Sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermik aqtsineq immikkullarissuuvooq, tukertoqartarnera sinerissap tungaani annertunngimmat. Taamaattumik pingartuuvoq aalisnerup tunngavissaanik annertusaaviusut sumiittut paassisallugit uuttututigalugit tonsit tulaanneqartartut imal. qalerallit agguaqatigiissitsinikut angissusaat (centimeter uuttututigalugu).

Kisiannili uuttueriaaseq sorleq atorneqaraluarpalluunniit, pisariaqarluinnartuuvoq sinaakkusiutissallugit, peqassutsit qanoq siunnerfeqartumik paasiarnissaat taamallu qulaajarlugit aalisarnerit qaffasippallaartumik appasissumilluunniit ingerlanneqarnersut.

Qulequatasup ataani sulisinneqartut aalisagaqassutsit qulaajarnerini suleriutsinik tunngavilersuupput. Aalisakkallu ukiuinik eqqortumik nalilersueriaasissaq naniniarneqariarpal, suleriuseq pitsanggorsarneqarsinnaalissaq taamallu uuttortarneqarsinnaalissalluni aalisarneq qanoq peqassutsimut qanoq annertutigisumik annertutigisimasumillu ingerlanneqarsimanersoq. Minnerunngitsumillu pingaaruteqassaaq paassisallugu, qalerallit angissusaat qanoq sunnerneqartoq maanna aalisarnermit allatullu ingerlatsinernit.

Aqtsineq

MSC-imít pappialalerneqarneq anguneqassappat pisariaqarpoq allaganngorlugu aalisarnissamik periusissatut pileersaarusiamic takussutissiinissaq, pisat suunerinik saniatigullu pisarineqartartunik nalunaaruteqarnermik imaqtumik. Aammal piumasarisaavoq, aalisarnermi TAC-ip ilisimatusarnerit tunngavigalugit annertussusilerneqarnissaa.

Taamaattumik sumiiffiit aaliangersimasumik annertussusiligaasunik aalisakkanik pisaqarfiusinnaasuunngitsut MSC-mit allagartalerneqarnissamut aporfissiuupput. FIP-ip ataani suleqatigiissitaasup taamaattut atorunnaarsinneqarsinnaappata kingunerusinnaasut misissorpaat.

Naliliisoqarporlu, taaneqartunik atorunnaarsitsinerit annertunerusumik sunniuteqarnavianngitsut, tassa aqunneqartumik aalisarfigineqartut ataasiakkaat iluini pisarineqartartut naleqatigipajaarmatigit aalisarfinni minnerusuni nakkutigineqarluni killilersugaasumik pisarineqartartut.

Aalisarnermi atortut atorneqartartut

Aalisaatit annaaneqartartut assigiinngitsorpassuartigut unamminartuuupput aamma soqutigisaqaqtigisanut. Tamanna ingammik paasinarsivoq aalisartut ataatsimeeqatigigatsigit tamannalu FIP-mik ingerlatsinermi saqqummiuteqqikkumaneqarpoq.

Unamminartua tassaavoq aalisaatit annaaneqartut immap naqqani katersuutarnerat taamallu aalisarfissanik aseruisarnerat. Qassutillu kivinikut "aalisaqqittarput" immamillu mikroplastinik aqerlumillu mingutsiterisarlutik.

Taamaattumik FIP avataani suleqatigiinnik pilersitsisoqarnikuovoq (GN, KNAPK, SFG), taakkulu ingerlanniakkamut avataanit aningaasaliisussarsiorput, uppermarsaasersugaasumik ajornartorsiut qulaajarumallugu aammalu aalisaatit annaasat siunissami qanoq iliuuseqarfigisinnaanerannik peeriusissiorissaq ingerlassinnaajumallugu..

Piffissaq aggersoq

Piffissami aggersumi FIP-p ataani suleqatigiissitaq junip qaammataani ataatsimiinniarpoq, tessani suleqatigiissitat angusai oqallissigissallugit.

Allattut: Kristina Guldbæk aamma Rasmus Hedeholm

April 2019